

lépett a közönség elé: Bary Olga és Hegyessy Erzsike, kik lelkes hangon adták elő a március 15-iki eseményeket egy párbeszéd alakjában. Erre aztán nagyon illett a Beleznay által zenésített s ez alkalommal először előadott »Nemzeti dal.« Még Feiler Annuska szavalt el kedvesen, szépen Pósnak »Petőfi álma« című költeményét s az énekkar elénekelte Beleznaynak két gyönyörű és megindító Kossuth-dalát, a melylyel az ünnepség első része véget ért.

Az ünnepség második szakasza teljesen a Rákóczi Ferenc emlékének szolgált. Kezdeté az ünnepség legkiválóbb pontja, Beleznay Antal »Tárogató«-ja (Endrődy Sándor költeménye) volt. Már maga Beleznaynak ez az új szerzeménye (most adja ki Schunda) páratlan szépséggel s a zeneköltő énektanár a dalkör betanításával valóban remekelt, mely körülmények már biztosították volna a műsor ezen pontjának kiválóságát: de a tárogató kíséret még fokozta a hatást, megadta neki azt a kurucz korbéli mélabus színezetet, mely nem egy szembe lopta be a megindulás könnyét. Ez a szám méltó tapsokra ragadta a közönséget, mely lelkesen tüntetett az érdekes zeneköltő és kitűnő énektanár mellett.

A tárogató elhangzása után egy valóságos kis kurucz jelent meg az emelvényen kurucz mentében, sapkában Rákóczi lobogóval kezében: Katona Erzsike II. o. tanuló, a ki igazán kuruczosan és lelkesen szavalt el Endrődy Sándor »Rákóczi a határon« című költeményét. Majd két eredeti kurucz dalt adott elő a dalkör és Nagy Vilma I. o. t. régi uri magyar jelmezt szavalt értelmesen, kedvesen Petőfi »Rákóczi« című költeményét.

Ismét egy szép kurucz dal következett tárogató kísérettel a »Jaj régi szép magyar nép« című. Mire Böszörményi Erzsike IV. o. t. szavalt el Farkas J. »Rákóczi-induló« című versét a gy. hatással. Ezt a hatást csak fokozta a nyomban következő Rákóczi induló a dalkör előadásában. Szondi Erzsike ekkor szavalt nagyon ügyesen Gyulai Pálnak »Bujdosó« című művét.

Két kurucz dal előadása után következett Fényes Ilona IV. o. t. pompás és mélyen megindító szavaltata »Rákóczi búcsúja«, a mit »Rákóczi keseregője« és »Bezerédj nótája« (Beleznaytól) követett a dalkör előadásában.

Végül Arany János »Rodostói temetőben« című költeményét adták elő görög jelmezbe öltözve: Handel Kornél mint »Gaius«, Tóth Etuska mint »Auróra«, Katona Ilona mint »Victoria«, Polgár Lili mint »Hungária«, Lichtman Jolán mint a »kételkedés szelleme«. Ragány

amelyeknek nyílásai között itt-ott pislogó pásztortüzek tündeznek elő, amelyeket nem a sötétség, hanem a hideg ellen gyújtott Norvégia jámbor pásztornépe; balról Skagerrak tengeréből kopár fjordjai s a megmérhetlen tenger sima tükre kötik le figyelmemet. *Ezen 1 óra múlt,* a kendőiket lobogató ifjak zajára, — akik most térnek haza erdei kirándulásukból — önkénytelenül is jobbra tekinttem, s az erdő egyik nyílásán megpillantottam a felkelő nap első sugarait. Önkénytelenül is a nagy költő eme szép szavai jutottak eszembe:

»Óh természet, óh dicső természet!
Mely nyelv merne versenyezni véled!»

Mily fenséges látvány tárult fel előttem! A nap, melynek végső sugarait csak az imént láttam nyugaton eltűnni, ismét megjelent előttem keleten s valami leirhatatlan, varázstény nyel borította be az egész természetet.

A nap már egészen kiemelkedett a kéklő hegyek közül s Krisztiánia fjordjai fel-fel tündeznek, míg végre egy hosszú erdőből kijutva, a tenger partjain félkör alakban épült Krisztiánia is, teljes szépségében megjelent előttem.

Pár percz múlva már álmos szemekkel baladtam végig Krisztiánia gyönyörű utcáin s meg sem álltam a Hotel Skandináviáig. A Hotel Scandinavia összes személyzete már talpon van s norvég nyelven »God Morgen«-nel fogad; mire én, hogy az ut fáradalmait kissé kipihenhessem, »jó éjszakát« kívántam.

(Folytatjuk.)

Juliska mint »Nemezis« és Csák Ilona mint »Remény«. Az előadás végén egy görög tüzzel világított élő képben az összes szereplők bemutatatták hódolatukat a szabad »Magyarországnak«. Az előkép a »Szózat« hangjai mellett nagy hatást tett a termet teljesen betöltő közönségre.

Az ünnepség fényét emelte Barabás képviselő megjelenése, a ki távozása alkalmával igen elismerőleg nyilatkozott.

A községi polgári fiúiskolában.

A községi polgári fiúiskolában hazafias lelkesedéssel ünnepelték meg március 15-ét. Az intézet ifjusága a tanári karral együtt a »Hymnus«-szal nyitotta meg az ünnepélyt, mely után Vinkler Lajos igazgató az ifjusághoz intézett beszédében a nemzeti ünnep jelentőségét magyarázta. A felső osztály egyik növendéke: Ambrus Iván alkalmi felolvasást tartott, melyet tanulótársai élénk figyelemmel kísérték és nagy tetszéssel fogadtak. Lelkes szavakat hallottunk több tanulótól és négy igen gyönyörű dalt a polgári iskola énekkarától, melyet Beleznay A. dalos szelleme alkotott és nagy hatással mutatott be. A lélekemelő ünnepély a »Szózat«-tal ért véget, melyet az ifjusággal és tanári karral együtt a jelen volt hallgatóság is énekelte.

A Kath. Legényegyletben.

Délután 1/6 órakor a kath. legényegylet helyisége zsúfolásig megtelt közönséggel, mely nagy lelkesedéssel fogadta városunk képviselőjét Barabás Bélát, ki látogatásával megtisztelte az ünnepi együletet.

Az együleti zenekar a Hymnuszt adta elő, melyet az egész közönség felállva hallgatott. Pálffy Béla együleti igazgató beszélt az iparos munkásság szempontjából az ünnepnap jelentőségéről, buzdítva a tagokat új dicső küzdelemre, a magyar ipar felvirágoztatására, mely új szent honfoglalás.

Kauzál Lipót már nem először ült a felolvasó asztalnál, mi nyugodt előadásából, rövid talpraesett dolgozatától és kitűnő Bujdosó, Mészáros és Kürti szavaltatai keltettek nagy tetszést.

Frenetikus tapsvihart keltett Karkusz Sándor gyönyörű tenor szöloja. Meg kellett ismételnie, mit meg is tett, nagy hatással.

Az ünnepség kiemelkedő pontja volt az, mikor az ünnepi beszéd után Barabás képviselő lépett az előadó asztalhoz s igazi szeretettel mondott pár buzdító szót a magyar munkás ifjuságnak.

Az egész közönség lelkesedése kísérte távozásakor. Gyönyörű volt a dalárda éneke, mely igazán gyújtó hatással pompás betanulással adta elő a Rákóczi-indulót.

Az ünnepélyt zavarta ugyan a helyiség többször tapasztalt szűk volta, de ezen valószínűleg rövid idő alatt segítve lesz.

A Réti Népkörben.

Nagy közönség vett részt a Réti népkör ünnepélyén is, mely délután 3 órakor volt.

Fröhlich János lelkes elnöki megnyitó beszéde után Magyar Mihály fiatalos tüzzel szavalt a »Talpra Magyar«-t. Peterdy Etuska, a Szigligeti-színház bájos s nagytehetségű tagja magyar nótákat énekel Emmer József czimbalomkísérete mellett kedvesen csengő hangon, óriási lelkesedés mellett. Dalait többször meg kellett ismételnie.

Az ünnepi szónok Karácsonyi Aladár hirlapíró volt, ki azonban éppen nem az ünnepi főnségéhez mért, hanem tulszocialista izű beszédet mondott, mi általános megütközést keltett.

Kemenczky Bertalan zárószavai után a Szózat eléneklésével ért véget az ünnepély.

A színházban.

Lelkes, ünnepi hangulat uralkodott a Szigligeti-színház diszeloadásán is. Különösen az erkély, diákhegy, zártszék, karzat volt tömve ünnepi közönséggel, bár a páholyok, s a földszint sorai is elég szépen megteltek.

A nézőtér teljesen ki volt világítva. A zenekar ünnepi nyitánya után Pintér Imre, a társu-

lat kiváló tagja szavalt Petőfi nemzeti dalát magyar ruhában kardosan.

A szavaltat végeztével perczekig zugott a taps, éljenzés. Aztán II. Rákóczi Ferenc fogadása, hazafias történelmi színű kertült színre gondos előadásban, melyben az egész személyzet részt vett. A szereplők mindannyian kitűnően állták meg helyüket, mintha áthatotta volna őket az ünnep főnsége.

A szereplők öltözetei pazar szépek voltak, különösen E. Kovács Mariskáé. A szünetek alatt az ifjuság hazafias dalokat énekelte.

Előadás közben rövid időre megjelent Barabás képviselő is, kit zajos éljenzéssel fogadott a közönség.

A fővárosban.

Budapesten nagy lelkesedéssel ülték a szabadság hajnalának emléknapiját.

A Petőfi-társaság ünnepén Herczeg Ferenc elnök. Jókai Mór Abbáziából távirati üdvözlöt küldött. Herczeg hosszabb megnyitó beszédet mondott s utána Ferenczy Zoltán olvasta fel »A szabadság eszméje és Petőfi« Szávay Gyula »Vitézi ének Rákóczy Ferenczről« czimen remek költeményt olvasott fel. Végül Vértessy Arnold olvasta fel »Szegény ember hazája« cz. elbeszélését.

Az ügyvédjelöltek és joghallgatók orsz. egyesülete az új városházán tartotta ünnepélyét. Dr. Wolfner Pál elnök megnyitója után Jászai Mari elszavalt a Vörösmartynak »A sors és a magyar ember« című szatirikus versét s Beöthy Akos nagyhatású ünnepi beszédet mondott. Török Irma, a Nemzeti színház tagja egy szocialista verset, Abrányi Emil pedig a saját alkalmi költeményét szavalt el.

A Budapesti Újságírók Egyesülete a Pannoniában tartotta szabadság lakomáját. Az ünnepi beszédet a Jókai-serleggel a kezében Cziklay Lajos mondotta. Uána számos felköszöntőt mondtak.

Az ifjuság és polgárság az egyetem előtt, a Múzeum előtt és a Petőfi szobra előtt rendezett ünnepélyeket, szónoklatok és szavallatokkal.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, márcz. 16.

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után elnök szomoru jelentéssel nyitja meg az ülést. Bejelenté Molnár Józsiásnak halálát. 1880. óta volt képviselő és a székeységnek ügyét buzgón támogatta. A Ház jegyzőkönyvileg fejezi ki halála iránt érzett részvétét s intézkedik az új választás iránt.

Beterjeszti a számvizsgáló bizottság jelentését.

Szell Kálmán miniszterelnök betérjeszti a múlt év negyedik évnegyedéről szóló zárszámadásokat.

A Ház a megfelelő bizott-ágokhoz utasítja. Elnök: Következik a napirend, az újoncz-javaslatok folytatolagos tárgyalása.

A nemzeti párt védelme.

Bolgár Ferencz: Azért szólok fel, hogy reflexkajon a nemzeti pártot ért támadásokra. (Halljuk! Halljuk!) Védelemre szükségük nincsen, tudja ezt az egész ország, nem is védekezni akar, csak rámutatni arra, hogy azok a képviselők, akik őket támadták, nincsenek tisztában a volt nemzeti párt katonai programjával. Így Buzáth képviselő benyújtott egy határozati javaslatot, melyet egykor a volt nemzeti párt nyújtott volt be. Csak hogy akkor más idők voltak és más körülmény ellen nyújtották be

azt. (Zajos ellentmondások a szélsőbalon.) De különben az ellenünk támadóknak szerinte az volt a céljuk, hogy egyenlenséget okozzanak a szabadelvű pártban. Ők elveiket és irányukat meg fogják tartani, mert nem akarják az ország romlását. (Zaj a szélsőbalon.) Nem a volt nemzeti párt nevében, de a saját nevében beszél. Ha a vitát nézzük, azt kellene hinnünk, hogy a volt nemzeti pártnak nem is volt más programja, mint tisztán katonai.

A volt nemzeti párt az állami élet egész keretére kiterjeszkedett. Es pedig nemzeti irányban. A katonai programja az volt, hogy a szolidaritást a közös hadsereg és a nemzet közt mennél szorosabbá tegye. Erre nézve eszközöket keresett, de mindig szem előtt tartották, hogy a hadsereg érdekeit a nemzeti érdekekkel összeegyeztessék. Erre törekedtek és törekednek ma is. Első eszköz volt a katonai nevelés megoldása.

Olay Lajos: Meg van oldva?

Bolgár Ferenc: Igenis meg. Mert mit akartunk? Hogy magyar ifjakat magyar katonai iskolákban, magyar nyelven, magyar tisztek tanítsanak. Ez az? Nos hát ez meg van. A javaslatot elfogadják. Ebből kitérnek, hogy a volt nemzeti párt a katonai nevelésre vonatkozó követeléseit már 97-ben elérte.

A másik rész, melyet a nemzeti párt követelt, szintén a megvalósulás stádiumában áll, mert a katonai büntető perrendtartás legközelebb, talán már a jövő hónapban a Ház asztalára kerül.

Határozottan állíthatja, hogy a katonai kérdések leginkább a volt nemzeti párt fellépése folytán lettek megoldva. Ennek köszönhető az is, hogy azon egyéves önkéntesek, kik a tiszti vizsgán megbuktak, nem kötelesek második évet szolgálni. A nemzeti pártnak több katonai követelése volt, amelyek azonban nem kerültek szóba, s nem képezték vita tárgyát a Házban, mert hiszen azt mindenki a katonai nevelés folyamánának tekintette. Ami a honvédség tüzéségét illeti, az elől nem zárkozik el a kormány sem. Lehetne még két kérdésről beszélni, egyik a póttartalék kontingentálása, a másik a békeleltetés megállapítása a Ház által. Amde e kérdések tisztán katonai és nem politikai kérdések és olyanok, melyekről a véderő törvény revíziója alkalmával beszélni lehet és beszélni is fognak, mert a póttartalékosok kontingentálását most is szükségesnek tartja. A nemzeti katonai politikáról azért nem mondanak le, ha be is léptek a szabadelvű pártba. Hiszen épen a szabadelvű pártban igen sok nemzeti követelést hallott, melyeket ők nem is említettek föl. Helytelen állítás az, mintha a szabadelvű pártban nem lehetne nemzeti katonai politikát követni. Szólo teljesen megbizik a miniszterelnöknek ez irányban tett ígéreteivel, mert azok teljesülni fognak.

A szabadelvű részről elhangzott beszédek e vita folyamán épen azt hangoztatták, hogy a közös hadseregbe minél nagyobb számmal vitessék be a nemzeti érzés. Ez feltétlenül szükséges is. A magyar ifjúságot buzdítani kell, hogy minél nagyobb számmal lépjen be a közös hadseregbe és viszont meg kell adni nekik a lehetőséget, hogy beléphessenek oda. Sok panasz hangzott fel, hogy a magyar ifjúság idegenkedik a hadseregtől.

De neki meggyőződése, hogy helyes irányítással e balhiedelmet meg lehet változtatni. Es ez társadalmilag is rendkívül fontos. (Ugy van! a jobboldalon.) Számadatokkal bizonyítja, hogy az utóbbi időben többen mennek az ifjak a katonai pályákra. De ez sem elég. Kellene a közös hadseregbe képző intézeteknél alapítványi helyeket kreálni, melyeket magyar ifjak töltenének be. A hadsereg kérdésének megoldása csak így lenne lehetséges. Természetes, ez gyorsan nem megy.

Rámutat arra, hogy helyes irányu fejlesztés mellett egységes hadsereget lehet teremteni. Ott van a francia hadsereg, mely monarchikus szervezetről egy hatalmas egységes republikánus hadsereg lett. A katonai reformok minden országban hosszú tárgyalások után teremődtek meg. Nagyon sajnálja, hogy a mi jogos törekvéseink az osztrák urak házában a legnagyobb támadásokban részesültek. E támadások igen nagy kárát okozták épen a had-

seregek magának és kárát a monarchiának. De ez csak a centralista körök mozgólódása volt. A mi hadseregünk nem politizál, s ezért elismerés illeti egész Európában. Tisztikara nem politizál, csak hivatásának él. (Ugy van! a jobboldalon.)

Most is épen úgy, mint mikor az ellenzéki padosorokban tilt, azt akarja, hogy abba belevigyük a nemzet szeretetét, a nemzet szimpatiaját. A hadseregnek annak kell lennie, ami hivatása, védelmezője a trónnak és a nemzetnek. (Zajos helyeslés a jobboldalon.)

Egy háború milliárdokba kerül. Azt az ország nem bírja ki. Ezért jobb biztosítási díjként erősíteni a hadsereget. (Helyeslés jobbról. Zaj a szélsőbalon.)

A katonai kívánságok elől kitérni nem lehet, mert az szükséges. A midőn a javaslatot elfogadják, követeli a kétéves szolgálatot. Kifejti ennek előnyeit. Ha a kétéves katonai szolgálat behozatalának a javaslat lenne az ára, nem volna drágán megfizetve az. Mert a 2 éves szolgálat elől ma már kitérni nem lehet. A hadsereg is annyit nyerne vele, mint maga a nép. A kétéves szolgálat behozatalának költsége fejenként 80 fillérbe kerülne. E kérdéseket különben máskor fogjuk részletesen megvitatni, hiszen az ellenzék is hiva ennek.

De a 2 éves szolgálat iniciatívája nem az ellenzéki, de a padokat illeti. (Helyeslés jobbról.)

E kérdés megoldása elől a külföld miatt sem lehet kitérni. A hadsereg önértékének csorbitása, monarchiánk tekintélyének gyöngítése volna ez. A hadsereg ha harcra megy, a nemzet virágát viszi magával s a király és a nemzet védelmére teszi. (Ugy van! a jobboldalon.)

A javaslatot, mint az országra és nemzetre nézve szükségeset elfogadják. (Zajos helyeslés a jobboldalon. A szónokot számosan üdvözlözik.)

A remete kunyhója.

Szécs Dániel: Bolgár Ferenczel polemizál s azt magyar nemzeti szempontból igen sajnálatosnak tartja.

A volt nemzeti pártnak eddigi felszólalásai azt bizonyítják, hogy követeléseik nagyon összezsugorodtak. Eszébe jutott Apponynak egy rég elmondott adomája: valaki egy festőnél képet rendelt, mely egy remetét kellett volna hogy ábrázoljon. A piktor azonban csak egy remete kunyhót festett s a rendelő azon kérdésére, hogy hát hol a remete, azt felelte, hogy bent a lakban. Ugyanezt lehetne elmondani a nemzeti párt programjáról is. (Derűtlenség a szélsőbalon.)

At kellene jönnie a volt nemzeti pártak ide az ellenzékre s itt érvényesíteni nagy szellemi tőkéjüket. (Helyeslés a szélsőbalon.) Ezután a katonai szállításokkal foglalkozik hosszasan s hibáztatja, hogy azokat nagy tömegekben adják ki.

Elnök konstatálja, hogy a Ház nem határozatképes és az ülést 10 percre felfüggeszti.

UJDONSAGOK.

TAJEKOZTATO.

- Március 18. A vármegye tavaszi közgyűlése.
Március 22. A Biharmegyei és Nagyváradi Nőegylet közgyűlése.
Márc. 22. A hegyközség közgyűlése d. e. 11 órakor a városházán.
Márc. 22. A kath. főgymnázium ifjúságának matinéja d. e. 11 órakor.
Márc. 22. Az ügyvédi kamara közgyűlése d. e. 10 órakor a városháza nagytermében.
Márc. 22. A zeneiskola hangversenye d. u. 3 órakor a közs. polgári iskolában.
Március 27. A gyermeknehely építése ügyében árlejtés a városházán d. e. 12 órakor.
Márc. 29. Kath. Szabad Liceum előadása.
Apr. 18. Kath. Szabad Liceum zárúnnepélye.

* A hercegprimás az irgalmas nővéreknek. Vaszary Kolos bibornok hercegprimás bajcsi nyaralóját szép parkjával az irgalmas nővérek számára nyaraló helyül ajánlotta föl.

* Kihallgatás a királynál. Ő felsége a király tegnap délelőtt 10 órakor általános kihallgatásokat adott, amelyen megjelentek: gróf Zichy Nándor, báró Podmaniczky Géza, gróf Andrássy Gyula, gróf Batthyány Lajos és gróf Hadik-Barkóczy Endre valóságos belső titkos tanácsosok, lovag Fitreich Henrik közös hadügyminiszter, Kiss Pál államtitkár, báró Nopcsa Elek, Reviczky Ambrus közigazgatási bíró, Zoltán Elek, gróf Zichy Aladár és gróf Zichy János kamarások, báró Weigl József és Dilmann Oszkár vezérőrnagyok; Fodor Tivadar ezredes; Ottlik István miniszteri tanácsos; Kóssuth Lajos, Csoboth Simon, Lers Vilmos és Tóth Tivadar miniszteri osztálytanácsosok; gróf Benyovszky Móricz és fia Rudolf; Szili Adolf, Szarvassy Imre, Simanek Emile, Irsay Artúr egyetemi tanárok; Deutsch Antal szerkesztője; Kiss József főügyész, Csák Alajos Czirják a minorita rend tartományfőnöke; Kattinszky Emil cz. prépost; dr. Böhm János és Csekő Gábor kanonokok; Giergl Kálmán és Korb Flórián építésszek; Huszka János miniszteri segédtitkár, dr. Telegdy Zsigmond járásorvos. Együttesen fogadta ő felsége a Békéscsabai a Jótékony-Nőegylet képviselőiben Zsilinszky Mihálynét, Pfeiffer Ilonát és Galiczey Lujzát; az országos gyermekóvintézetek képviselőiben Hagara Viktor főispánt és Rosner Jánosnét; Szeged város küldöttségét, amely a következő tagokból állott: Pálffy Ferenc polgármester, Lázár György és Kelemen Béla országgyűlési képviselők, dr. Tóth Pál főjegyző, Szekerka Lajos tanácsnok és Magyar Gábor kegyesrendi tartományi rendfőnök.

* A város kérelme. Nagyváradi városa nagy összeget költ évenként a közoktatásra. Most felir a kultuszminiszterhez, hogy a kereskedő tanonciskola fenntartására évi 1000 korona államsegélyt bér. A miniszter valószínűleg ezt is elutasítja, mint már annyi mást.

* Drámapályázat epilógusa. A Szigligeti-társaság drámapályázatának utóhangjaként vették a következő felhívást:

Felhívás.

A „Szigligeti-társaság” 1902-ik évi 800 koronás drámapályázatán résztvevő szerzők felhívataknak, hogy műveik kéziratáról a f. é. június hó 1-ő napjáig a társaság főtitkáránál; dr. Bodor Károly urnál, kellő igazolás mellett rendelkezni sziveskedjenek. — mivel ezen határidő lejártá után a kéziratok megfognak semmisítettetni.

Azok, a kik műveik kéziratának postán leendő visszaküldését kívánják, sziveskedjenek a postai szállítási díjat levélbélyegekből beküldeni.

A Szigligeti-társaság 1903. évi március hó 14-én tartott közgyűlése határozatából. Nagyváradi, 1903. évi március hó 16-án.

A Szigligeti társaság elnöksége.

* Molnár Józsiás halála. A képviselőház ormán gyászlobogó leng. Szomorú esetet jelent, a székely nép érdekeinek egy igaz, önzetlen védelmezője, hogy ne mondjuk pártfogója: Molnár Józsiás nincs többé az élők sorában. Az életerős embert néhány nap alatt leverte a lábáról a betegség, tegnapelőtt ment be a Rókus-kórházba, hogy rendszeres ápolásban részesüljön, de az orvosi tudomány már nem segíthetett rajta, tegnap délután rövid szenvedés után elhunyt. A Ház folyosóján mely megilletődéssel tárgyalták az esetet, mert Molnár Józsiás általános tisztelet és becsülésnek örvendett. Hosszu időn át képviselte a székelyföldi kézdí kerületet Kossuth-párti programmal. Az elhunyt képviselőt d. u. 3 órakor szentelik be a Vöröskereszt kórházban és este szülőföldjére szállítják holttestét.

* **A Katholikus Kör zene-matinéja.** Még élénk emlékezetében van Nagyvárad közönségének az a gyönyörű zene-matiné, a melyet a Katholikus Szabad Liceum tavaly rendezett. E fényes siker folytán az idei műsorba is felvettek egy zene-matinét, melyen a tavalyi zeneművészeti előadás nagy zenei tudású szerzője, a kitűnő zeneszerző, dr. Szemethy Géza fog előadást tartani a régi magyar egyházi énekek stilszerű összhangosításáról. Az önmagában is élvezetesnek ígérkező előadást a szerző érdekes zenei példákkal és szemelvényekkel fogja illusztrálni, a melyeket százhusz tagból álló énekkar ad elő. Az énekkar próbái a mai napon kezdődnek; erre vonatkozólag a következő felhívás közzétételére kértünk fel:

Azoknak a m. t. urasnak, kik a Kath. Kör f. hó 29-én tartandó zene-matinéján az ékkarban való szíves közreműködésüket megígérték, ez uton is becses tudomásokra hozza a felhívást, hogy az ének-próbák Belezna Antal székesegyházi karnagy ur lakásán fognak megtartatni; és pedig a *bassus* szólam részére f. hó 17-én (kedden), a *tenor* részére f. hó 18-án (szerdán), mindig délután fél hat órákor. A további próbák idejét együttesen fogjuk megállapítani.

Nagy-Várad, 1903. március 16-án.

Dr. Szemethy Géza.

* **Molnár János kanonoksága.** A Pester Lloyd tegnap számában megcáfolla azt a hírt, hogy Molnár János apátot, országgyűlési képviselőt legközelebb esztergomi kanonokká nevezik ki. Ezzel szemben fővárosi tudósítónk illetékes forrásból nyert értesülés alapján jelenti, hogy Molnár János kanonokká kinevezése bevégezett dolog. A kinevezéssel egyidejűleg Molnár lemond a néppárti iroda vezetéséről, mandátumát azonban egyelőre megtartja. A néppárti iroda vezetését Csernoch János prelatus kanonok, országgyűlési képviselő veszi át.

* **A nagyvásár.** A tegnapi nagyvásár szokatlanul élénk. Felhajtottak 3660 drb. szarvas marhát és 2600 lovat, melyeknek körülbelül fele el is kell.

* **Eljegyzési hírek.** Tavasz virágfakadással fészkeikbe térd fecskék boldog csevegésével hirt kaptunk virágfakadásról, egy új, boldog kis fészkek épüléséről. *Harmathy* Gizike menyasszony. A nagyvárad elöljáró leányvilágnak volt egyik disze, szépségével, műveltségével és igaz elragadó kedvességével; egyik igaz büszkesége szüleinek, *Harmathy* Károly táblabírónak és nejének, sz. Ferenézy Laura urasszonynak. Most pedig boldog menyasszonya *Szeszich* Elek, kulturmérnöknek, a nagyvárad fiatalság szimpatikus, kedvelt tagjának, kivel f. hó 15-én tartották eljegyzésüket legszűkebb családi körben. A boldog jegyespárnak már is sokan gratuláltak, szívvel kívánva, hogy életük ezután se legyen más, mint csupa tavasz, tele virággal, igaz boldogsággal. — Tegnap este tartotta eljegyzését *Kollai* Kornél joggyakornok, a nagyvárad fiatalság egyik legrokonszenvesebb tagja bájos, szép arájával *Paluga* Mártha kisaszonnyal, özv. *Paluga* Agostonné nagyműveltségű leányával.

* **Sztrájkoló munkások.** Nagyvárad város új székházánál tegnap ismét beszüntették a munkát a kőműves segédek. Az újabb sztrájkra az adott alkalmat, hogy ifj. *Rimanóczy* Kálmán a külső finomabb munkák végzésére 25 kőműves segédet hozatott Kecskemétről, Nagyváradon pedig állítólag 150 kőműves van jelenleg munka nélkül. — A lakatos segédek szintén beszüntették tegnap a munkát. A munkaidő megrövidítését és a bér felemelését kívánják. — A szabó segédek folytatják a bérharcot, a nagyobb iparosok elfogadták a feltételeket, a kisebbek azonban nem hajlandók a munkások követeléseit teljesíteni.

* **A gimnázium matinéja.** A Nagyvárad Prémontrei Főgymnasium ifjusága az intézet Eötvös-önképzőkörének és zeneegyesületének javára folyó évi március hó 22-én, délelőtt 11 órákor a főgymnasium dísztermében *matiné*-t rendez. Belépő díj 1 korona. Feltételeket köszönettel fogadunk és hirlapilag nyugtatványozunk.

1. Warwick William, Cybele. — Előadja a *zenekar*.

2. Elnöki megnyitó. — Tartja *Strébely* Gyula VIII. o. t.

3. Várdy Antal: Tanu. — Szavalja *Lukács* Béla VII. o. t.

4. Danela: Resignation hegedűsola. — Előadja *Hirschmann* Gyula VIII. o. t.

5. A harangok. Elbeszélés. Irta *Hendel* Ottó VIII. o. t. — Felolvassa *Strébely* Gyula VIII. o. t.

6. Lavotta János: Dal a reményhez. — Előadja a gimnáziumi vegyes *énekkar*.

7. Alard: D-dur Symphonia, két hegedűre, zongorakísérettel. — Előadják *Frankó* Sándor VII. és *Waldmann* Iván VI. o. t.

8. Kiss József: Czobor Erzsike. — Szavalja *Grósz* Ernő VI. o. t.

9. Moys János: Abránd. — Zongorán előadja *Lukács* Béla VII. o. t.

10. Várdi Aladár: Induló. — Előadja a zeneegyesület.

* **Kézrekerült ruhatolvajok.** Rendőrségünk több nagyobb lopás elkövetőit kerítette kézre. Tegnap a Lőrincz-féle ruhásbolt megdézsmálót csípték el. A földfa-utcai *Lőrincz* Henrik-féle ruhásboltból még karácsonykor nagyobb mennyiségű ruha veszett el. A tolvajok tegnap kézrekerültek *Gócz* Péterné, *Szézián* Jánosné és *Jakas* Gáborné személyében, kikről kiderült, hogy notórius bolti tolvajok, kik szoknyájuk alatt nagy zsebekkel járkálnak sorra a boltokat és válogatás ürügye alatt lopnak, dagnak amit tudnak. A meglejtett házmótos alkalmával nagyobb mennyiségű lopott holmi találatot náluk. A tolvaj hölgyek lezárattak.

* **Rendőrközvetelme a tolvajjal.** E hó 7-én éjjel a várad-velencei vasúti raktárépületben történt betöréses lopás főtettesét végre szorgos kutatás után sikerült a rendőrségnek elcsipni. *Pataky* fogalmazó kinyomozta, hogy a betörés elkövetője nem lehet más, mint *Varga* Samu közvesztélyesnek ismert, s rovott multu betörő cigány. *Pataky* már pár nap óta környékezte Vargát, ki Ürög alatt tanyázott egy egész csapat cigánnyal. *Pataky* szombaton este 8—10 óra között rendőreivel végre körülvette a cigánytanyát s heves küzdelem után kicsikarták Vargát társai közül, megkötötték és a rendőrségi épületbe hozták, hol gondosan elzárták. A cigányok erős ellenállást fejtettek ki a rendőrökkel szemben olyannyira, hogy a rendőrök kénytelenek voltak pisztolyukat is használni. Emberben azonban nem esett kár, mert a rendőrök csak a cigányok megijesztéséül löttek a levegőbe. Vargát tegnap már átszállították az ügyészséghez.

* **Temetés.** Vasárnap délután nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra id. *Cser* Jánosné hűlt testét. Az elhunyt matrióna koporsója felett *Sulyok* István ref. esperes mondott megható imát s búcsuztatott, az énekkar pedig megható gyászdalokat énekelt. A koporsót sok szép koszorú borította. Az elhunytban ifj. *Cser* János tekintélyes polgár édesanyját gyászolja.

* **Halálos szerencsétlenség.** Tragikus módon fejezte be tegnap életét a fővárosi elöljáró társadalom egyik ismert alakja, Bélavári Burgchard Gusztáv gazdag magánzó. A hetvenhárom éves öreg ur este öt-hat óra között az Erzsébet-körút 22. számú ház előtt az egyik oldalról a másikra akár átmenni. Ebben a pillanatban robogott el az uttesten a 190-es számú villamos kocsi, amelyik az öreg urat bal lábánál fogva elkapta és elgázolta. Bélavári Burg-

chard Gusztáv oly szerencsétlenül került a kocsira alá, hogy annak kerekei bal karját leszakították, fejét összeroncsolták és mindkét lábát összezúzták. Körülbelül 10 méterre vonszolta magával a villamos kocsi az öreg urat. A szerencsétlenség helyén óriási közönség gyűlt össze. Csakhamar megjelentek a mentők is, akik az öreg urat a Rókus kórházba vitték ahol rövid szenvedés után meghalt. A villamos kocsi vezetőjét, Fejszék Eleket a rendőrség letartóztatta. Az öreg ur maga volt oka tragikus halálának. A kocsivezető szabályszerű gyorsasággal vezette a kocsit s többször erősen csengett. Annyi ideje azonban már nem volt, hogy kocsit megfékezze. Bélavári Burgchard Gusztáv testvérbátyja volt Bélavári Burgchard, Konrád főrendiházi tagnak.

* **A hét napjainak származása.** A „hét” szó azonos és egyjelentésű a 7-es számmal. A kabard nyelvből származik.

1. Hétfő — a hét feje, vagy elseje.

2. Kedd — kettő, tehát második (nap.)

3. Szerda vagy szerda, orosz templomi vagy egyházi nyelven — szerda vagy „sreda.” Jelentése — közép, tehát közepe a hétnek.

4. Csütörtök. Oroszul ths-tertek. Jelentése — negyedik, t. i. nap.

5. Péntek. Az orosz egyházi nyelvből, n-nel enyhítve lett piatok helyett. Jelentése — 4-ik. Görögben pente.

6. Szombat. Az orosz subota szótól, melynek megfelel a görög szabbaton, a zsidó sabbath.

7. Vasár-nap. A circassiai va-ser, waser — az ár, érték. Tehát olyan nap, amelyen ár csináltak, tehát vásároltak. Vasárnap, vasárnap.

* **Riadalom egy italmérőben.** Nagy riadalmat okozott tegnap a baromvásár-téren *Opre* János tasádfő és *Móga* János lakosokból álló társaság, kik is *Pénzes* Lajos italmérő bódéjában ittas állapotban és a fölötti bánatukban, hogy a tulajdonos megtagadta tőlük a további kiszolgálást mindent összetörtek, zúztak. A két rendező ellen eljárás folyamatban.

* **Vásári tolvajok.** Nagyvásárt tolvajok nélkül el sem lehet képzelni. Dacára a rendőrség éberségének, a most folyó nagyvásárt is kihasználták notórius gazemberek és együgyű parasztok, árusokat megleptek. Többek között a vásári tolvajok következő üzemleiről értesülünk, melyek azonban ezuttal nem sikerültek: *Moldovány* János rojti földművestől, ki a vásártéren őgyelgett, tegnap délután ellopta tárczáját *Meszesi* Sándor zilahi illetőségű fegyháztól vásári zsebmetsző. Az öles terméti tolvaj azonban rajta vesztett a lopáson, mert a vásári közönség megröghanta, csúnyán helyben hagyta, úgy, hogy a rendőrség alig tudta a felbőszült nép kezéből kiszabadítani és a rendőrségre kísért, hol lezárták. *Tóth* Mária nagy-piacz-téri ó-szeres holmijai közül tegnap délelőtt a nagy forgalomban *Bás* Péter izsópalagi lakos egy tájkép pipát csendesen elemelt. A tetten ért tolvaj lezaratott. Ugyancsak lezaratott *Frenkl* Ignác notórius zsebmetsző is, ki a vásárban *Kovács* Károlyné pusztai lakos zsebéből a zsebkendőbe kötött 2 kor. 30 fillért kilopta.

* **Szerelő iparosok értekezlete.** A nagyvárad villamos szerelő tanfolyam ügyében az érdekelte iparosok március hó 18-án délután 4 órákor, az ipartestület helyiségében értekezletet tartanak. Az ipartestület az érdekelteket ez uton is meghívja az értekezletre.

x **Mindenki tudja,** hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

SZINHÁZ.

HETI MŰSOR.

Kedd: Jack és Bob operette, itt először.
Szerda: Uff király, operette.

A baba. Hegyi Aranka három vendégszereplése közül az utolsó megint csak félig telt házat csinált. Pedig ez a szerepe sem állott alatta az eddigieknek, a darab maga pedig egyike azon kevés új operettnek, a melyeket néhány kellemes zeneszáma és ügyes szerkezete miatt érdemes megnézni. Hegyi Aranka Lacelot szerepét játszotta sok rutinnal, sok tapsot és kibívást provokálva. Amon Margit ismét a szokott elevenséggel játszotta és énekelte Alézia szerepét, míg Szathmáry mint pompás Hilláriusz mester okozott általános derűtséget.

A II. felvonás végét csupa elővigyázatból majban alaposan egyszerűsítették. Mióta egy gyerek lezuhant a magasból, fölötté gyér kiállítás a babavásár s persze gyér a tetszés is. Nem lehetne valamiképp ezen segíteni s a veszélyes gyerek-experimentálást egyéb, élénk képekkel helyettesíteni?

Uff király. A régi, vonzó operette műsor egyik kedves darabját *Uff királyt* elevenítik föl holnap a színházban. Az előadásban részt vesz az egész énekes személyzet Rédei, Ámon, Heltai, Bérczi, Szathmáry, T. Pogány Janka. Az előadásra nagy buzgalommal készül a színház.

Jack és Bob bemutatója. Erdekes bemutató előadás lesz ma a Szigligeti-színházban. Ma kerül először színre *Jack és Bob* címmel egy kedves, fülbemászó zenéjű amerikai táncoperette, a zenéje úgy, mint a meséje nagy tetszéssel fog találkozni Nagyvárad operette kedvelő közönségénél. A két czimszereplőt, két amerikai svihákot Bérczi és Heltay játszik. Kifűnő szerepe van ezenkívül Rédei Szidnek, ki egy grófnőt, Amon Margitnak, ki egy korcsmárosnét mutat be, továbbá Krasznay, Szatmári, Dési stb. A darabot jövő héten megismétlik.

Új darabok. A színházat nagyban foglalkoztatja új darabok előkészítése. Herczegh Ferenc nagysikerű vígjátéka „Kéz kezet mos” és Pntér Imre új népszínműve *Virág Lidi* próbái folynak most nap mint nap. Előkészületben van ezenkívül Váradi Antal bibliai drámája, *Mózes*, melyet a kolozsvári társulat adott utóljára Nagyváradon többször, nagy sikerrel. Valószínűleg előadásra kerül közel jövőben Lovassy Andor nyertes vígjátéka, *A kis püspök* is, a mit most mutattak be Debreczenben tetszéssel.

B. Ruzsinszky Ilona Nagyváradon. Somogyi Károly igazgató végre egy kifűnő fogást csinált. Szerződtette B. Ruzsinszky Ilona urnőt, az ország egyik legszebb hangú énekesnőjét, kinek hang- és énektudás dolgában nincs, vagy alig-alig van ez idő szerint egész hazánkban párja. A művésznő bizonyára visszahozza ismét a telt házat, melyeket Székely Irén távozása óta nem láttunk, vagyis a művészet sátoros ünnepein, Márkus és Ujházyesték alatt láttunk. B. Ruzsinszky urnő a télen Pécs város közönségét ragadta el művészi énekével és Virágvasárnaptól kezdve fog színházunkban működni. Virágvasárnap azonban már részt vesz a váradi műtárlat rendezősege által a tárlat helyiségeiben rendezett művészeti előadásban, mindjárt ez első szereplésével is Váradi kultúrájának ügyét szolgálván. Erre a hangversenyszerű előadásra a tárlat állandó és koronás jegyei, melyek *Sonnenfeld* Adolf úr papírzületében kaphatók, érvényesek lesznek.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 179.

Bérlet 156 sz.

Ma kedden, 1903. március 18-án:

Jack és Bob.

Operette.

HELYARAK: Nagypáholy 7 ft. földszinti és első emeleti páholy 6 ft. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsölye 1 ft 50 kr. Körszék 1 ft 20 kr., Támlaszék, 1 ft. Erkélyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr. Erkélyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártzék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy színlap 10 kr.

Jegyek előre válthatók színház jobb oldalán, a bérházzal szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás 7 órakor

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3 órától előre válthatók.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Holnap szerdán, március 18-án:

Uff király.

Operette.

Közönség köre.*

Nyilatkozat.

Azon roszakaratu híreszteléssel szemben, mely az ovoda-bizottsági tag urak és urnők megtevésztése czéljából ellenem közre bocsátott, hogy én a csillagvárosi ovodát elnyerni nem kívánom, ezennel nyilatkozatom, hogy az a valóságnak nem felel meg.

Ennyit kívántam az igazság érdekében nyilatkozatni.

Nagyvárad, 1903. március 16.

Urbán Mária,
okl. kisdédóvónő.

196

* E rovat alatt közlötték nem vállal felelősséget a Szerk.

Igazságszolgáltatás.

Lopott gyémántok.

Goldenthal Zsigmond váradi órára sűtötte tegnap a törvényszék a bűn bélyegét. A megtevélyedett ember a múlt év őszén *Krausz* Bélánénál a pecze-szőllősi sörgyárban órákat javított s a lakásban záratlanul levő ékszereket alaposan megdézsmálta. Kiválogatta a gyémántos darabokat s azzal eltűnt.

A rendőrség hamar nyomára jött a tolvaj órásnak, s tegnap már a törvényszék előtt állott, hogy számot adjon ballépéséről.

A lopás kétségen kívül beigazolódott, s a törvényszék 7 havi börtönnel sújtotta a tolvaj órást.

Hamis tanu.

Egy debreczeni váltópör egyik tanuja állott tegnap a nagyváradai törvényszék büntető tanácsa előtt.

A büntügy előzményei a következők: *Zádor* Lajos debreczeni lakos 1899. szept. 5 én váltókeresetét indított 1800 korona értékű Takács Ferencz, Vajda Sándor és Minkay Antal, mint kezesek ellen. E váltópör tárgyalásán 1899. ápril 1-én *Vajda* Marton a mellett tanuszkodott, hogy *Vajda* Sándor nem írta alá a kérdéses váltót. A pör tárgyalásán beigazolódott, hogy *Vajda* Sándor aláírta és pedig *Vajda* Marton jelenlétében. Erre bűnvádi feljelentést tettek *Vajda* Marton ellen.

A tegnapi főtárgyaláson hamis tanuzásért *Vajda* Márton 40 korona pénzbüntetésre ítélték.

TAVIRATOK.

Udvari ebéd.

Budapest, márcz. 16. (Saj. tud. táv.) Ma ismét udvari ebéd volt a budai várpalotában. Ő felsége *Zichy* Jenő gróf és *Podmaniczky* báró között ült. Elénken kérdezősködött a király a katonai javaslatok tárgyalása felől, s óhaját fejezte ki, hogy a javaslatokat mielőbb letárgyalják. Az ellenzék részéről *Thaly* Kálmán volt jelen, a kivel a király az obstrukcióról beszélgetett.

Az országgyűlésből.

Budapest, márcz. 16. (Saj. tud. táv.) Szünet után az ülés végeig *Sebes* Dénes beszélt a javaslatok ellen. Fél 3 órakor a képviselők *Apponyi* Albert gróf vezetésével testületileg a *Molnár* Józsiás orsz. képviselő temetésére vonultak.

Szeged küldöttsége a királynál.

Budapest, márcz. 16. (Saj. tud. távir.) Szeged város küldöttsége *Pálffy* polgármester vezetésével ma volt kihallgatáson a királynál. A küldöttség egy tüzérezred Szegedre való helyezését és egy állami tüzérlaktanya építését kérte. A király hosszasan kérdezősködött Szeged társadalmi életéről és kulturális viszonyairól. *Pálffy* polgármester informálta Ő felségét a szegedi viszonyokról. A kihallgatás után udvari ebéd volt.

Fejérváry báró üdvözlése.

Budapest, márcz. 16. (Saját tud. táv.) *Fejérváry* báró honvédelmi miniszter születésnapja alkalmából a király meleghangú kézirat kíséretében arcképét küldte el szárnysegédével a honvédelmi miniszternek. *József* főherczeg és számos főúr, a miniszterek és a királyi család tagjai táviratilag üdvözölték *Fejérváry* bárót születésnapja alkalmából.

Az irgalmas-rend gyásza.

Budapest, márcz. 16. (Saj. tud. táv.) *Füzi* Szaniszló kir. tanácsos, az irgalmas-rend főnöke Budán ma este hirtelen meghalt. A rendfőnök már régebb idő óta szívbjban szenvedett s ez okozta váratlan halálát.

Egy herczegnő hitelezői.

Frankfurt, márcz. 16. (Saj. tud. táv.) *Alexandra* Izabella herczegnő, hitelező elől, — a kik folyton zaklatták s a kiket kifizetni nem tudott, — ismeretlen helyre megszökött. A herczegnő adósságai annyira szaporodtak, hogy minden hitelezője pert indított ellene a legközelebbi oka szökésének, hogy cipésze beperelte.

Macedónia.

Szófia, márczius 16. Hír szerint *Goncsar* és *Jankov* macedón vezérek visszanyerték szabadságukat és most Szófiában vannak (M. T. I.)

Uj báró.

Budapest, márcz. 16. (Saj. tud. táv.)
Ő felsége *Kohonczy* György budapesti
térparancsnokot bárói rangra emelte. Az
erről szóló királyi kéziratot holnap közli
a hivatalos lap.

Golyvajárvány.

Eszék, márczius 16. Bosnyáciban (Szerém-
megye) e gyermekek között járványosan fel-
lépett a golyva. Eddig 30 gyermek halt meg
ebben a bajban. Az egészségügyi hatóság meg-
tette a kellő intézkedést. (M. T. I.)

NYILTTER.

Mesés olcsó árak!!

A legolcsóbb bevásárlás
CZÍPŐ, KALAP
és mindennemű
uri és női divatcikkeket
forrása van most! a volt Róth A. Gyula
újonnan létesített
WEISZ HENRIK
cipő-, kalap- és uri divat áruházában,
NAGYVÁRAD,
Zöldfa utca, Amigóval
szemben.

Mesés olcsó árak!

Uj czipőüzlet!

Aranyi Albert

kizárólagos czipő áruhaza
Nagyvárad, Fő-utcza,

Huzella M. czéggel szemben 194.

Különlegesség

férfi, női és **gyermek czipőkben.**

Szolid kiszolgálás! Szabott árak!

Uj czipőüzlet!

Olcsó ezüst-bevásárlás!!

A m. kir. fémjelző hivatal által fémjelzett

13 próbás **ezüst evőkészletek 5%.**

gyertyatartók és girandolok 6%.

krajczár grammja

DEUTSCH SIMON

ékszerésznél

Nagyvárad, Bémer-tér.

REGÉNY-CSARNOK.

Tüzzel-vassal.

Írta: Sienkiewicz Henrik.

219

— Valóban? Valóban? Te vagy az, Skrze-
tuski?

— Mit csinálsz itt és hogy jöttél ide? kér-
dezte Krystowski, őt átölelve.

— Parasztruhában, amint az urak láthat-
ják.

— Fenséges vajda, kiáltotta Bryowski
városkapitány, — ő az orosz herceg ezredének
a legbátrabb lovagja és hirtelen nagy az egész se-
regben.

— Örömmel üdvözlök — szolt Kisiel. —
Ugy látszik, hogy elszánt ember vagy, ha idáig
el elmentél jönni. Mit kívánsz tőlünk?

— Engedjétek meg, hogy veletek men-
jek.

— A farkas torkába rohansz, de ha aka-
rod, nekünk semmi kifogásunk sincs ellene.

Skrzetuski némán meghajolt.
Kisiel csodálkozva nézett rá. Feltűnt neki
az ifjú lovag arcának a komoly és fájdalmas
kifejezése.

— Mondd csak — kérdezte, — mi bajt
téged abba a pokolba, amelyiket önkéntesen
senki se keres?

— A balsors, fenséges vajda.
— Valakit, aki közel áll hozzád, elveszi-
tettél talán és ott akarod megkeresni?

— Igen.
— Régen vészelt el már?

— A tavasszal.
— Hogyan? Es csak most keltél utra, hogy
felkeressed? Hiszen annak már majdnem egy
éve! Mit tettél eddig?

— Harcoltam az orosz vajda seregében.
— Es az a jószívű ember nem adott volna
neked szabadságot?

— En nem is kértem.
Kisiel álmélkodva nézte az ifjú lovagot és
mély csend következett, amelyet végre a kijevi
városkapitány szakított meg.

— Mi, akik a herceg alatt szolgáltunk, va-
lamennyien ösmerjük e lovag szerencsétlenség-
ét és őszinte részvétet érezünk iránta. Hogy
előbbrevalónak tartotta a haza védelmét, amíg
a háború tartott, a maga szerencsésénél, ez
igen dicső cselekedet. Igazán szép példáját
adta a hazaszeretethez ezekben a romlott
időkben.

— Amennyiben nyomatékos lesz a szavam
Chmielnickij előtt, jóindulatát fogom kérni a
számodra, szolt Kisiel.

Skrzetuski ismét meghajolt.
— Most menjünk nyugodni, szolt a vajda
kegyesen. Te nagyon fáradt lehetsz és mi is
valamennyien, mert egy pillanatig sem volt
nyugalmunk.

— Én adok neki szállást, nekem rokonom,
szolt Krystowski.

— Menjünk mi is nyugodni, mert nem tud-
hatjuk, hogy a jövő éjjel alhatunk-e! szolt
Bryowski.

— Talán akkor már az örök álmot alusz-
szuk! felelt a vajda.

E szavakkal a hálószobájába indult, amely-
nek ajtajánál szolgálja már várakozott, a töb-

biek szintén távoztak. Krystowski vadászmeister
Skrzetuskit a szállására vezette, amely csak
néhány házzal volt odébb. Szolgalegény világi-
tott előttük lámpával.

— Milyen sötét az éjszaka, a hóvihár pe-
dig egyre hatalmasabb lesz, szolt a vadászmes-
ter. Ah János, micsoda órákat éltünk át ma,
azt hittem, hogy az utolsó itélet jött el. A cső-
cselék jóformán a mellünknek szegezte a kést.
Bryowski elvesztette a bátorságát és már mi
is bucsut vettünk a világtól.

— Én is köztük voltam, felelt Skrzetuski.
Holnap reggelre várnak újabb rablócsapatokat,
akiket értesítettek is a ti ittiétekről. Holnap
mindenesetre tovább kell mennünk. Ugy-e, Ki-
jewbe mentek?

— A Chmielnickij válaszára, akihez
Csetwertynski herceg már előre ment. Itt az
én szobám, tessék belépni. Megparancsoltam,
hogy melegítsenek egy kis bort; jó lesz lefekvés
előtt egy kis erősítőt venni magunkhoz.

Beléptek a szobába, a kandallóban vigan
lobogott a tűz. A gőzölgő bor is csakhamar ott
állt az asztalon.

Skrzetuski mohón nyult a pohárhoz.

— Tegnap óta nem ettem és nem ittam,
— szolott.

— Gyalázatos színben vagy. Látszik, hogy
fájdalom és fáradság emésztene. De beszélj
magadról is, mert én ismerem az ügyedet. Azt
hiszed tehát, hogy a hercegnőt ott megtalálod?

— Vagy őtet, vagy a halált! — felelt a
lovag.

— Könnyebben fogod a halált megtalálni.
Honnnan tudod, hogy a hercegnő ott van?

— Mert másutt már kerestem.

— Hol?

— A Dnyeszter mellett egész Jahorlikig,
Ormény kereskedőkkel mentem oda, mert alapos
gyanum volt, hogy ott van elrejtve. Mindenütt
kerestem, most pedig Kijewbe megyek, mert
Bohun valószínűleg odavitte.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A közuti vasút rt. közgyűlése.

A **nagyváradai gőzmozdony- közuti vas-
pálya-részvénytársaság** márczius 16-án tar-
totta 20-ik közgyűlését, **Orley** Kálmán elnök-
letében és **Dr. Finácsy** Béla, miniszeri biztos,
dr. Berkovits Ferencz, **Dr. Szirmai** Richard,
(Bpest) **Szmazsenka** Ernő, **dr. Gyémánt** Jenő,
Orbán Adolf, (Bpest) **Dr. Radó** Ignác, **Tichy**
Gyula, **Krausz** Dávid, **Ullmann** Felix, ifj. **Mos-
kovits** Mór és **Lukács** Gyula részvényesek jelen-
létében.

A közgyűlés határozatképessége megállapít-
tatván, elnök felolvastatta az igazgatóság, — s
ezzel kapcsolatban a felügyelő bizottság jelen-
tését, melyből teilemlitjük a következő ada-
tokat:

A vállalat a lefolyt évben is, mint az
előbbieken — törekedett mindazon igények-
nek megfelelni, melyeket a közönség egy köz-
gazdasági, — mint közlekedési szempontból a
társulat iránt támasztott. Teherforgalma a
mult évben is feltűnően megnőtt a személy szállí-
tást (a fürdőkhöz). Bevételeiből, a tartalékalap
javalmazására: 1759 koronát, 2339 drb. rész-
vény után 30.407 koronát fordít (6 1/2%) osztá-
lékul, az **igazgatóság** 10% jutalékára: 1004
kor. 64 f., a felügyelő bizottság 3% jutalékára:
301 kor. 38 f. adott.

A közgyűlés mindkét jelentést egyhangu-
lag tudomásul vette; a **felosztási tervet**,
valamint a zárószámadást elfogadta s a fel-
mentvényt úgy az igazgatóság, mint a felügyelő
bizottság tagjainak a mult évre megadta.

Azon indítványt, hogy az igazgatóság tagjai-
nak száma 11-re emeltessék, szintén egyhangu-
lag fogadta el a közgyűlés, s új igazgatókul
azonnal választotta: **Szmazsenka** Ernőt, **Landau**
Simont, **Lukács** Gyulát, és **Okolicsányi** Zoltánt.

Végül a közgyűlés egyhangulag köszönetet
mondott a m. kir. kereskedelmi miniszternek
azért az érdeklődésért, melylyel a társulat mű-
ködését kíséri, s közgyűlésére **dr. Finácsy** min-
biztost kiküldötte.

Értéktőzsde.

	Budapest, márcz. 16.
Osztrák hitel	697.—
Magyar hitel	701.—
Allamvasut	—
Rimamurányi	509.50
Magyar jelzálog	472.—
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Határidők.

	Budapest, márcz. 16.
Buza októberre	8.01
Buza áprilisra	8.98
Tengeri	5.16
Rozs okt.	6.53
Zab ápr.	—
Káposzta, repce, aug.	6.96

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. márcz. 16-án.	
Magyar aranyjárdék $\frac{1}{100}$	12.20
Magyar koronajárdék	98.10
Magyar vasúti kölcsön aranyban $\frac{1}{100}$	—
Magyar vasúti kölcsön ezüstben $\frac{2}{100}$	—
Magyar keleti vasúti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	99.25
Italmérési jog megváltási kötvény	—
Norvák szlavin-földterhermentesítési kötvény	99.50
Magyar nyerevény-sorsjegy-kölcsön	199.50
Tiszszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	159.25
Osztrák járadék papírban	100.35
Osztrák járadék papírban	100.35
Osztrák járadék aranyban	121.—
Osztrák korona járadék	101.—
Osztrák államsorsjegyek	154.—
Osztrák magyar bank részvény	15.98
Magyar hitelbank részvény	750.—
Osztrák hitelintézet részvény	695.25
Párisi vista	95.55
20 frankos arany (Napoleon'dor)	19.10
Németbirodalmi márka	117.12
Londoni vista	240.32
20 márkás arany	23.48

A szerkesztőért felelős.

Dr. VUCSKICS GYULA.

Kiadó lakás.

A Kossuth-utcai Mezey-házban a II-ik emeleten egy 6 szobás utcai lakás f. évi május 1-től kiadó.

Bővebbet a házmesternél. 130

210.—1903. számhoz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezenel közhirre teszi, hogy a Nagyváradi városi kir. járásbírósnak 1903. évi VI. 237. számú végzésével Dr. Rajner Béla ügyvéd által képviselt Első bizt. intézet katonai szolgálat eseteire felperes részére Beöthy Miklós alperes ellen 41 kor. 41 fill. követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 694 kor.-ra becsült ingóságokra a Nagyváradi városi kir. járásbírósnak fenti számú végzése folytán az árverés elrendeltetik, annak a felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán, Nagyváradon Szta-roviczky-utca 2. számú házban leendő megtartására határidőül 1903. év márczius hó 18. napjának délelőtti 11 órája tűzetik ki, mikor a bíróság lefoglalt butorok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fog-
nak adatni.

Felhívatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírott kiküldöttnél vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Nagyváradon, 1903. évi február hó 28. napján.

Batig Ferencz,

kir. bír.

195.

A

Polgári Takaré- és segélyszövetkezet

folyó év elején nyitotta meg

8-ik évtársulatát,

melybe résztvenni óhajtók

e hó végéig mulasztási illeték nélkül vétetnek fel.

Befizetés hetenként 3-szor, u. m.:

Vasárnap d. e. 9—11 óráig

Szerdán d. u. 3—5

Pénteken d. u. 3—5

teljesíthetők.

Jelentkezők mindennap felvétetnek a szövetkezet üzlethelyiségében (Kossuth Lajos-u. 4. sz.) 179

SZOBEL ADOLF

női ruha és confectió készítői műterem

Nagyváradon, Fő-utca. (Bartsch-ház).

Ajánlja szakmájába vágó mindenféle ruhák divatos elkészítését, ugymint: utcái és estői toilletek, angol és francia szabásu ruhákat, kosztümöket. Sport-ruhák mindennemű fazonban,

Vidéki megrendelőktől ruhaderék beküldése kivántatik mérték helyett. 148

Hirdetmény.

A Nagyváradi takarékpénztár, Bihar-megyei kereskedelmi-, ipar- és terményhitelbank, Bihar-megyei takarékpénztár és Gazdasági és iparbank bejegyzett nagyváradi cégek ezennel közhirre teszik, hogy f. é. február hó 15. napjától kezdődőleg a betéti kamatlábat a következőleg állapították meg:

Az intézetek fizetnek:

1. Egy zárlattól a másik zárlatig heverő tőkék után 4 % -ot. 2. A zárlatközi időben legalább 4 hóig heverő tőkék után 3 $\frac{1}{2}$ -ot. 3. A zárlatközi időben nem teljes 4 hóig heverő tőkék után 3 % -ot. 4. Olyan tőkék után, melyek az intézetnél legalább 4 hóig hevernek de betéti idejük a zárlat által megszakított olyképpen, hogy a zárlat időpontjáig még 4 hó el nem telt:

a zárlat előtti időre 3 % -ot
a zárlat utáni időre 3 $\frac{1}{2}$ % -ot

A zárlat minden év június hó 30-án és december hó 31-én eszközöltetik és a kamatok a fenti kamatláb szerint tőkésítetnek.

A 10 % os jövedelmi adót a betevő megterhelése nélkül az intézetek fizetik.

Az intézeteknél elhelyezett régi betétekre nézve a most megállapított kamatláb f. é. április hó 1-étől napjától kezdődőleg lép érvénybe.

Nagyvárad 1903 február hó 14-én.

Nagyvárad takarékpénztár r. t.
Biharm. keresk., ipar- és terményhitelbank r. t.
Biharmegyei takarékpénztár r. t.
Gazdasági és iparbank r. t.

158.

12245—1902 T. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A belényesi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy T. Thury Ignác végrehajtónak Gábor Flore f. Usvat Zsuzsna s. t. végrehajtást szenvedő elleni 10 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a nagyváradi kir. törvényszék (a belényesi kir. járásbírósnak) területén lévő Feneres községében fekvő a feneresi 48. sz. tjkvben A I. 12—24. rsz. a. foylalt ingatlanra az árverést 640 kor. ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1903. évi márczius hó 31-ik napján d. e. 9 órakor Feneres község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 % -át, vagyis 64 kor készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Belényes, 1902. évi december hó 23. napján. A kir. Járásbírósnak mint telekkönyvi hatóság.

Lukács,

kir. albiró.

193.

Van szerencsém a n. é. gazdaközönségnek ajánlanom

legkitünőbb magvaimat.

Valódi ereti kitüntetett

takarmányrépa-fajokat.

Valódi Oberndorfi, kerek, sárga;

Mammuth óriás, vörös, Eckendorfi,

Olajbogyó; Palaczka alaku, hosszú.

Államilag vizsgált, arankamentes francia és magyar luczerna, stíriai

vörös lóhere.

Pázsit díszfű-vegyülék.

Angol perje, muhar, búkköny, paprika-köles, gomborka, len stb.

Különbféle gazdasági MAGVAK.

A legjobb konyhakerti VIRÁGMAGVAK és GUMÓK.

A t. gazdaközönség becses megrendeléseit legnagyobb készséggel várva, maradok kiváló tisztelettel

Dell'Orto Károly

Nagyvárad, Szent László-tér.

Képes árjegyzéket kívánatra bérmentve küldök
Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítek. 159